

Rued Langgaard: *Forbarm dig!* (BVN 337)

Kritisk førsteudgave ved Ulrik Spang-Hanssen

Revisionsberetning

Kilder

A. Renskrift. Autograf

B. *Anden Juledag (Sct Stefans Dag!)* [BVN 275]. Renskrift. Autograf

C. Skitseblad

A. Renskrift. Autograf

Det Kongelige Bibliotek, Rued Langgaards Samling, RLS 90,61. Blæk; rettelser og tilføjelser med blyant og farvestift.

Titel: *Forbarm Dig! / for Orgel / komponeret 22 September 1947 i Ribe. / af / Rued Langgaard* (en tidligere titelpåskrift er overklæbet med udsnit af et nodeark)

Dateret ved begyndelsen: *Komp. 22/9 1947* - dateret og signeret til slut: *Mellemsatsen C mol og D dur komp. 25/3 1942. Ribe. 22 Sept. 47 Ribe Rued Langgaard*

4 blade, 26 x 34,5 cm; 7 beskrevne sider, pagineret: (titelside), (6 upag. sider), (blank side).

Papirtype: 10 systemer uden fabrikatangivelse.

For neden til venstre på titelbladet er anført titel og satsoversigt vedrørende en samling af orgelstykker:

Pétition (Himmeldrift) / 5 Orgelstykker. / [...] / 3 Forbarm dig! (Klokker) / [...]; efter kompositionens sidste takt står vend, hvad der må referere til samme, senere splittede (og delvis forsvundne) orgelsuite.

Note. T. 41-77 er en revideret version af kilde **B**, t. 5-41.

B. *Anden Juledag (Sct Stefans Dag!)* [BVN 275]. Renskrift. Autograf

Det Kongelige Bibliotek, Rued Langgaards Samling, RLS 90,25. Blyant trukket op med blæk.

Titel: *Anden Juledag / (Sct Stefans Dag!) / Orgelpræludium*

Dateret og signeret til slut: *Komp. 25/3 42, Rued Langg.*

2 blade, 33,7 x 26,7 cm, 3 beskrevne sider, upagineret.

Papirtype: *Beethoven Papier Nr. 31 (12 Linien)*

Note. Påskriften "forfra. Se Bilag" (bilag = kilde **C**) samt enkelte skitseagtige rettelser i blæk hidrører fra anvendelsen af musikken i *Forbarm dig!* (kun 4 indledende og 5 afsluttende takter er ikke benyttet i *Forbarm dig!*). - Udgivet af Erik Haumann i samlingen *11 stykker for orgel*. Edition Egtved 1992.

C. Skitseblad

Det Kongelige Bibliotek, Rued Langgaards Samling, RLS 90,62. Blæk.

1 blad, 34 x 27 cm; 2 beskrevne sider (kun indholdet af den ene side vedrører *Forbarm dig!*)

Betegnet *Bilag* (til **B**) og dateret *Ribe 22 Sept 47*.

Redaktionsgrundlag

Udgaven er baseret på værkets hovedkilde, det renskrevne manuskript (kilde **A**). Der er foretaget kollation med *Anden Juledag* (**B**) med henblik på at konstatere eventuelle forglemmelser i **A**. Skitsen (**C**) er af præliminær og ufuldstændig karakter og kan ikke tillægges autoritativ kildeværdi.

Retningslinjer for udgaven

Udgiverens tilføjelser er typografisk markeret i udgaven ved hjælp af skarpe parenteser; tilføjede buer er dog angivet med brudt streg og bueændringer som en kombination af hel og brudt streg. Orienteringsfortegn i runde parenteser skyldes udgiveren. Redaktionelle kommentarer findes i noterne nedenfor.

Der er foretaget stiltiende komplettering for så vidt angår manglende nodepunkteringer.

Komplettering foretaget i henhold til kilde **B** er typografisk markeret i udgaven. Tilføjelser og afvigelser i forhold til denne kilde dokumenteres i noterne nedenfor.

Gentagelser og parallelsteder er redaktionelt kompletteret og notationsmæssigt egaliseret.

Noter

takt	stemme	kommentar
1-7	-	en alternativ version af disse takter betegnet <i>ossia</i> er udstreget i A ; udeladt.
5-16	-	underlagt tekst: <i>Guds Vunder!</i> ... overstreget i A ; udeladt
32	-	slutter opr. med et gentagelsestegn, der er streget ud med anførslen <i>Repeteres ikke</i> .
32-33	-	mellem t. 32 og 33 har der oprindeligt været en overledning på fire takter, der imidlertid er overstreget af komponisten
36	hh	overstemme, node 1 (f ²): punktering tilføjet af udgiveren
40	hh	overstemme, samklang 1: punkteringer tilføjet af udgiveren
41	-	B har <i>ff</i> og manualangivelsen <i>II</i>
45-47	hh	understemme, node 2-3: B har <i>staccatissimo</i> i analogi med <i>vh</i> (mgl. i paralleltakten t. 48)
50	-	B har manualangivelsen <i>I</i>
51	-	B har manualangivelsen <i>II</i>
52	-	B har manualangivelsen <i>I</i>
57	-	B har manualangivelsen <i>III</i>
59-60	hh	buen ophører ved bladvending i A mellem t. 59 og 60; i B findes buer i både hh og <i>vh</i> t. 57-68 – da der er en del notationsforskelle mellem de to kilder har udgiveren valgt at anføre buer i henhold til B i hh til orientering
64	-	2. fjerdedel: B har manualangivelsen <i>II</i> (men ingen <i>cresc.</i> som i A)
69	-	før takten findes en volte <i>Første Gang</i> , der modsvares af en <i>Anden Gang</i> omfattende to takter, som i nærværende udgave er indsat s. 5 fn.; under første volte anfører RL: <i>Naar der repeteres forfra 2 Gange gælder "første" og "anden Gang" ikke, og der sluttes af med Slutningen i cmol.</i>
69	-	B har <i>piu mosso</i> og manualangivelsen <i>I</i>
73	hh, <i>vh</i> , <i>ped</i>	♯ for alle c'er tilføjet iht. B (antagelig glemte af RL)
74	-	over takten står <i>Octavkopf</i> ; udeladt
	-	B har <i>Tempo I</i>
81	-	A har her <u>2 Gange Forfra</u> ; anden repetition er i udgaven af praktiske grunde skrevet ud som en gentagelse af t. 1-31

USH/BVN rev. 20.6.2002

Nodeudgavens kolofon:

Rued Langgaard: *Forbarm dig!* (BVN 337)
© 2002 by Edition SAMFUNDET, Copenhagen.

BVN-numre refererer til Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse*. Odense Universitetsforlag, 1991.

Hovedredaktør for Rued Langgaard Udgaven på Edition Samfundet: Bendt Viinholt Nielsen.
Redaktionsassistent på nærværende udgivelse: Ole Ugilt Jensen.

Rued Langgaard Udgaven er etableret med støtte af Carlsbergfondet.
Den her foreliggende udgivelse er foretaget i samarbejde med Det Jyske Musikkonservatorium og med støtte fra Langgaard-Fonden og Carlsbergfondet.

Spilletid: ca. 6½ minut (kort version) eller ca. 8½ minut (lang version).